

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 4646/22
1.12.2022. године
Београд

У И М Е Н А Р О Д А

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Марине Јакић, председника већа, Ловорке Стојнов и Ивана Илића, чланова већа, у парници тужиоца АА – предузетник СЗТР “ББ”, ..., кога заступа адвокат Небојша Црногорац из Београда, Кнез Михајлова 10, против тужене ВВ из ..., ... лично и као правни следбеник првобитно тужене сада пок. ГГ, коју заступа адвокат Будимир Лепетић из Београда, Устаничка 64/15, ради накнаде штете и стицања без основа, одлучујући о жалби тужиле изјављеној на пресуду Вишег суда у Београду П. 1695/21 од 07.07.2022. године, у седници одржаној 01.12.2022. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужене и пресуда Вишег суда у Београду П. 1695/21 од 07.07.2022. године **ПОТВРЂУЈЕ**.

Одбија се захтев тужиоца за досуђење трошкова другостепеног поступка.

О б р а з л о ж е њ е

Ставом првим побијане пресуде тужена је обавезана да тужиоцу плати камату на износ потраживања досуђеног претходном пресудом П. 1047/15 од 01.09.2020. године од 937.880,00 динара од датума наведених у изреци до 30.11.2016. године. Ставом другим тужена је обавезана да тужиоцу на име стицања без основа плати укупно 3.336.736,20 динара са законском затезном каматом на појединачне износе од датума наведених у изреци до исплате, а ставом трећим да тужиоцу плати парничне трошкове од 1.371.819,00 динара са затезном каматом од наступања услова за извршење до исплате.

Против ове пресуде тужена је благовремено изјавила жалбу из свих разлога предвиђених у члану 373 став 1 ЗПП. Тужилац је поднео одговор на жалбу и тражио је трошкове другостепеног поступка.

Апелациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 386 ЗПП и одлучио као у изреци из ових разлога.

У спроведеном поступку нема битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1,2,3,5,7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности. Пресуда је довољно образложена, нема недостатке због којих њена правилност не би могла да се испита па се жалбом неосновано указује на битну повреду из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП.

Према стању у списима парница је почела тужбом АА – предузетник и оснивач СЗТР “ББ” МБ ... против тужених ВВ и њеног правног претходника пок. ГГ поводом потраживања насталих у вези са пословањем предузетничке радње. Првобитни тужилац је изгубио статус предузетника, а делатност је уговором о уступању и расподели имовине ОПУ 1479/16 од 26.09.2016. године пренео на сина АА који је по основу овог уговора уписан у регистру предузетника као оснивач исте радње на основу члана 91 став 10 Закона о привредним друштвима. Из података уписаних у регистру АПР и исказа првобитног тужиоца у првостепеном поступку је утврђено да је на новог основача пренето и спорно потраживање. АА је поднеском од 21.05.2018. године ступио на место тужиоца, чему се тужена није противила већ се упустила у расправљање, прелаз потраживања на тужиоца није оспоравала у првостепеном поступку, а не оспорава га ни жалбом.

АА је 01.08.1993. године са туженом као оснивачем Агенције за књиговодствене услуге “...” закључио уговор о вођењу пословних књига и пружању књиговодствених услуга којим се тужена обавезала да у својству књиговође обавља рачуноводствене послове за потребе тужиоцеве самосталне радње, да благовремено и тачно попуњава потребне образце, обрачунава порезе и друге јавне приходе, порезе, зараде и доприносе за запослена лица и да ради законом предвиђене финансијске обрачуне, извештаје и друге радње везане за књиговодство. Са туженом су радили њена покојна сестра ГГ, супруг и лица која је ангажовала по основу запослења. Тужена или било ко из њене агенције нису имали овлашћење за располагање средствима на рачуну тужиоцеве радње, а овлашћена лица према картонима депонованих потписа су били оснивач АА и његова супруга сведок ДД. Између странака је владало велико поверење јер их повезују кумовски односи од старине. Код тужене у агенцији се налазио тужиоцев печат, а сарадња је функционисала тако што би сведок Нада ујутру доносила готов новац и чекове из пазара, у агенцији су попуњавани налози за потребна књижења, а новац у банку су носили запослени из агенције. Радња је пословала тако што су преко рачуна исплаћивани добављачи који су имали статус правног лица, измириване су пореске и друге обавезе по основу јавних прихода, комуналних услуга и сличне обавезе, а куповина стоке од индивидуалних произвођача, исплата нето зарада радницима и сви послови који нису морали да се обављају преко пословних рачуна су плаћани у готовом новцу. Зарада је радницима исплаћивана недељно на руке у готовини и новац се за то није узимао са рачуна радње. Тужиоци приходе радње нису одвајали од других прихода домаћинства, а обрађивали су велику површину земљишта око 120 ха и приход од те делатности су користили и за пословање радње.

Из исказа сведока ДД првостепени суд је утврдио да она није потписивала налоге за подизање готовине са рачуна, није подизала новац у банци, а то није чинио ни АА нити су потписивали бланко налоге за подизање готовог новца са рачуна. Нада је као овлашћено лице потписивала налоге за уплату средстава на рачуне у висини

донетих пазара и налоге за пренос тих средстава на рачуне других привредних субјеката, државних органа, комуналних организација и сличних поверилаца према којима су плаћања вршена преко рачуна, налоге су попуњавале тужена, пок. ГГ или неко од запослених у агенцији, а ДД их је потписивала пуним именом исто онако како се потписала и на картону депенованих потписа, а АА није ишао код књиговође и са њом у вези потписивања докумената није имао никакву комуникацију.

Суд је оценом исказа тужене, сведока ДД и ЂЂ који је код тужене радио као курир утврдио да је сведок подизао новац по унапред припремљеним налозима и доносио га у агенцију "...", а наводе тужене да је тако урађено неколико пута по усменом налогу ДД није прихватио и на основу такве оцене ових исказа је закључио да је готов новац са тужиочевог пословног рачуна подизан без овлашћења.

О примопредаји новца у готовини и чековима између књиговође и тужиоца никада није вођена евиденција па књиговођа не може да докаже колико је новца у готовини и чековима примила од тужилаца, колико је новца уплатила на њихов рачун и коме је предала подигнути новац и у којим износима.

У првостепеном поступку је утврђено да је са тужиочевог пословног рачуна на пословне рачуне других самосталних радњи СТР "ЕЕ", СТР "ЖЖ", СТР "ЗЗ", СТУР "ИИ", СТР "ЈЈ", и РНД "КК" у периоду од 01.02.2002. године до 04.03.2005. године пренето 937.880,00 динара, а тужиоци са овим субјектима нису имали никакве пословне односе, нису им испоручивали своје производе а ни од њих нису набављали робу. Пресудом П. 1047/15 од 01.09.2020. године тужена је ставом првим изреке обавезана да тужиоцима на име накнаде штете плати наведени износ са затезном каматом од 30.11.2016. године као дана вештачења до исплате, и пресуда је у том делу постала правноснажна. Ставом првим побијане пресуде је одлучено о захтеву за камату на раније досуђен износ за период од наступања штете до 30.11.2016. године и ова одлука је правилна. Штета је за тужиоце настала у новцу, даном сваке неосноване исплате трећем лицу, па одговорно лице дугује камату по члану 186 ЗОО од исплате сваког износа.

Из налаза и мишљења вештака Драгана Зечевића заснованог на прегледу промена на тужиочевим пословним рачунима код ЗОП Земун и "Југобанке" и расположивој документацији тих организација је утврђено да је у периоду од 01.02.2002. године до 30.04.2005. године са тужиочевог рачуна подигнут готов новац у износу од укупно 3.336.736,20 динара и то са рачуна ЗОП Земун 36.000,00 динара као исплата дивиденде оснивачу, а са рачуна "Југобанке" 3.300.736,20 динара са знацима да се ради о исплати зарада и других примања запослених, откупа производа, промета робе и услуга, ситних рачуна и слично, према динамичној изложеној у првостепеној пресуди. Према постојећим налозима за исплату у периоду од 01.08.2004. године до 16.03.2005. године пок. ГГ је на благајни подигла 223.800,00 динара, а 702.218,80 динара је подигло лице које се потписало као "ЛЛ ЛК ..." што у збиру даје износ од 926.018,80 динара". За преосталих 2.410.717,40 динара због нечитког потписа не може да се идентификује лице које је подигло средства. У налазу вештака су табеларно приказане све исплате по износу и датуму подизања готовине и одлука из става другог је у погледу ових података идентична са табелом вештака.

Полазећи од чињенице да су искоришћавањем тужиочевог печата средства са његовог пословног рачуна неосновано преношена другим субјектима, да је печат на исти начин искоришћен за заснивање јемства за кредит супруга тужене ЈЛ за шта је тужилац сазнао тек кад је дошао у ситуацију да исплати повериоца (о обавези накнаде штете услед ове радње је правноснажно одлучено пресудом П. 1047/15) оценом исказа сведока, првостепени суд је утврдио да тај новац нису подигла лица овлашћена за располагање средствима са рачуна, већ да је до исплате дошло искоришћавањем поверења и тужиочевог печата који се налазио код тужене. Из чињенице да су на одређеним налозима за исплату потписани пок. ГГ и супруг тужене, да је понекад по унапред припремљеним налозима готовину подизао и сведок ЂЂ суд је правилно оценио да су тужена и лица која су радила са њом у агенцији подизала готовину у одређеним износима, па како тужена није доставила никакав доказ да је подигнути новац предала тужиоцу, правилно је оценио да је неовлашћеним подизањем новца тужиоцу причинила штету у висини подигнутих износа.

Тужена је професионални књиговођа, па је имала обавезу да у извршењу уговорних односа према свом клијенту поступа са пажњом доброг стручњака. Није имала овлашћење да располаже средствима са рачуна свог клијента, а ако је новац подизала по налогу клијента морала је да води евиденцију о свом раздужењу и на њој је била дужност доказивања да су подигнута средства предата клијенту или да су по налогу клијента исплаћена трећем лицу. Тужиочева имовина се овом радњом смањила за вредност подигнутих износа, ради се о стварној штети насталој повредом уговора о пружању књиговођинских услуга и тужена због тога одговара за цео износ по одредби из члана 262 став 2 и 266 став 1 у вези члана 186 и 189 став 1 и 2 ЗОО. Штета је настала у новцу и због тога оштећеном припада камата од подизања сваког износа са његовог рачуна до исплате. Суд није везан правним основом који је тужилац навео у тужби, већ садржином захтева, а захтевом је тражен неосновано подигнути износ готовине са пословног рачуна, побијаном пресудом тужена је обавезана да тај износ врати и тако успостави стање у тужиочевој имовини какво би било да спорне суме нису подигнуте, па стога за одлуку није битно да ли је тужена овом радњом увећала своју имовину или није. Битно је да се њеном радњом тужиочева имовина смањила.

Супротни наводи жалбе којима се оспорава оцена доказа нису основани. Правилно је оцењено да потраживање тужиоца пре подношења тужбе није престало услед застарелости јер је штета настајала сукцесивно од почетка 2002. године до 2005. године, тужба је поднета 16.06.2005. године у оквиру објективног рока застарелости одмах по сазнању за штету, пре истека рокова застарелости из члана 376 ЗОО. Околност што је као вредност имовинскоправног захтева у пресуди Вишег суда у Београду К. 15157/0 од 22.03.2013. године и као обележје дела које је туженој стављено на терет утврђена штета од 1.295.138,80 динара не утиче на правилност побијане пресуде, јер је та пресуда по ванредном правном леку преиначена одбијањем оптужбе пресудом Врховног касационог суда Кзз 280/13 од 22.01.2014. године због тога што је наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења. Из изреке те пресуде произлази да је против тужене вођен поступак због тога што је искоришћавањем службеног положаја оштећеном АА као оснивачу СЗТР "ББ" причинила штету јер је са његовог пословног рачуна у периоду од 01.04.2003. године до 24.03.2004. године на рачуне других

привредних субјеката са којима је имала закључене уговоре о вођењу пословних књига пренела одређена средства и што је у периоду од 10.08.2004. године до 16.03.2005. године по таксативно наведеним налозима подигла готов новац са пословног рачуна оштећеног. Кривични суд је одлучивао о делу имовинскоправног захтева који се односио на радње обухваћене оптужбом, а оштећеног је упутио да преко тог износа захтев остварује у парници, па како оптужним актом нису били обухваћени налози за пренос на рачуне других лица од 13.02.2002. године до 01.04.2003. године и готовинске исплате до 10.08.2004. године јасно је због чега је захтев у парници већи од дела имовинског захтева о којем је расправљано у кривичном поступку. Суд је износ штете утврдио вештачењем у парници, па није имао разлога да цени налаз и мишљење Градског завода за вештачење од 29.04.2009. године који је израђен по различитом задатку и за другачију потребу.

Решење о парничним трошковима је донето правилном применом члана 153 став 1 и 154 ЗПП.

Одговор на жалбу није обавезна парнична радња и тужиоцу није био неопходан за поступак по жалби супротне странке и стога је захтев тужилаца за трошкове другостепеног поступка неоснован.

Првостепени суд је очигледном грешком у писању у уводу пресуде као датум пресуђења написао "7.7.2020. године" уместо тачног датума "7.7.2022. године" како је иисправно написано у заглављу пресуде, али ова грешка у свако доба може да се отклони, па се указује првостепеном суду на потребу да то учини доношењем решења чл. 362 ЗПП.

Из наведених разлога на основу члана 390 и 165 став 1 ЗПП је одлучено као у изреци.

**Председник већа-судија
Марина Јакић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић